

Karácsonyi gondolatok

Karácsony-éj, legszentebb éj!

Fény gyullad az éj kárpitján, ezüstös angyalszárnyak szövődnek sötét fátyolába s a természetet édes angyalének ébreszti föl álmából. Fent, valahol a menny magasában angyalok éneklék az isteni szeretet diadalénekét. S ez a mennyei harmónia szétárad a ködös, álmos völgyekbe, a fehér palástba burkolt végtelen mezőkre. Az erdők sejtelmes suttogása elakad az éji szellőben, s az alvókra az álom legrózsásabb látomásai hullanak...

A mennyei fény háttérben siető pásztorok vonulnak el, mintha valami aranyos gót képnek megelevenedett alakjai volnának... Távorról tevék csengőinek csöngése hallatszik: keleti, tarka pompában, selymemernyők alatt vonulnak már a napkeleti bölcsék... S előttük az égen egy ragyogó csillag arányos fényküllője jár, mintha ez a csillag is csak lámpás volna, melyet a királyok előtt angyal visz, hogy megvilágítsa utjukat...

Emitt, a bethlehemi jászol közelében pásztorok legeltetik nyájaikat s a Kisded jászola mellett ott pítýpalattyozik a furulyaszó is. Mert a pásztorok nemcsak tejjel s vajjal, hittel s hódolattal, hanem furulyaszóval is kedveskedtek annak, ki örömet, még hozzá nagy örömet hozott nekik s nekünk is.

Furulyaszó...

És itt eszünkbe jut egy másik furulyaszó, amelyet *Petőfi* János vitéze hall ott, ahol annak szavára elhagyja a kedvtől, örömtől, boldogságtól hangos Tündérországot s megy haza, vissza falujába, a virágzó akácfák közé, a rezgő nyárfák ezüstös, selymes levelei alá, a magyar rögre s fónárja... Ez a furulyaszó hozza vissza János vitézt szülőföldjére, mert arra emlékezteti, visszahívja, s nem állhat neki ellent...

Bennünket is ez a karácsonyi furulyaszó szólít vissza minden karácsony este a szeretetéhez, a hithez, amely ilyenkor átjárja újra és újra a világot. Ez a karácsonyi furulyaszó állít oda újra ifjuságunk fölséges hitébe s gyermeki áhítatába.

Hát csak szólítson vissza mennél többször...

A karácsony gyermekded hitünk szent keretébe van foglalva tizenkilencszáz év óta. Keretbe, melyet beáranyszor a karácsonyfák arányos fénye, csillogása, kedvessé tesz az édes örömtől kigyulladt gyermekarcok pirja, áttetszővé imádkozó lelkek átszellemült tekintete.

Ezerkilencszáz éve egyforma ez az éj. Ugyanaz csendessége s angyaléneke, csillagai az égen, pásztorúzei a földön, amelyek ki nem alszanak soha.

Pedig milyen nagy ellentét van már a kis bethlehemi barlang jászola, pásztorai s a kulturnépek gazdag, fényes városai, palotái, puhaszőnyeges szobái között! Milyen nagy a távolság már a pásztorúz s

a villamos ivlámpa, a nyájbégetés s orgonaszongás, a karácsonyi furulyaszó és az éjféli misére hívogató harangszó között...

Minden megváltozott a földön, amely a folytonos változások színtere. Föltartóztathatatlan rohamban emelkednek és süllyednek rétegei, egymást üzik a történelemelőtti világ geológiai korszakai bűbajos flórájukkal s bizarr faunájukkal: egyik világ sirjából lesz a másiknak tavaszi barázdája, s a természet úgy tesz, mint a bűvész, aki igénytelen szelencéjéből ontja, önti a drága himzéseket, a tarka szöveket, a virágkoszorukat...

Csak egy nem változik s marad egyforma örökre: a karácsonyi szent éj. Ez mindig ugyanaz marad. Édes angyaléneke nem hal el soha. Szalmájára a legföltettebb szőnyegről is szívesen térdelünk, hogy gyermeki hitünket s szeretetünket megfüröszsük a Gyermek jászolánál. Karácsony szent éjjelén odazarándokol az ész, szív, tudomány, művészet, társadalom, család, gyermek és öreg a Gyermek jászolához, hogy tanuja legyen a szalmán fekvő Kisded szemeiben kigyulladó s világot megváltó szeretetnek, hogy aztán odakössük jászolához minden reményünket, vágyainkat és hitünket.

S ez a Gyermeket ringató jászol nem tündérvilágból szólit magához bennünket, hanem egy fekete, szomoru valóságból, pokolból, szomoru világunkból hívogat fölfelé!

Ezt a poklot, amely itt körülöttünk van, tudjuk jól, emberek alkották, ez nem a betlehemi Kisded műve. Embereké, kiknek nem imponál sem a »Dicsőség a magasságban Istennek« angyali kara, sem a pásztorok egyszerű furulyaszava, hanem akiknek ágyuszó kell, gázgránát kell, amely felveri az alvókat, hogy a másik pillanatban rostokra tépve omoljanak a semmiségbe. Ezeknek a pogányoknak nem kell a béke édes tilinkószava, a karácsonyi jámbor furulyaszó, s nem is fognak békét hozni a világnak soha.

De állíthatja-e valaki, hogy az édes karácsonyi furulyaszó nélkül nyugodalmas volna életünk, megbékéltebbek napjaink, csenedesebbek gondjaink, boldogabbak pillanataink? Csak akkor melegedünk föl kissé, ha ilyenkor, karácsony táján lehallatszik szívünkbe ez a furulyaszó s visszhangzik tőle a lelkünk. Akkor telik meg muzsikával, lendületes készséggel, vágyódó jó kedvvel a lelkünk.

Hát csak zengjen és zsongjon bennünk annak a nagy hitnek muzsikája, hogy Isten eljött közénk, s hogy értünk jött. Hív, szólit s el akar vinni magával. Eljött közénk, hogy testvéreivé tegyen bennünket. Eljött, hogy a pásztorok jámbor furulyaszavával vigyen föl magával, vigyen haza magával oda, ahol megtaláljuk önmagunkban a legszebb muzsikát, a tiszta szív s az isteni béke harmóniáját.